

»SVOBODA«

MARKSISTIČNI KULTURNI IN IZOBRAŽEVALNI
MESEČNIK

LETNIK V.

UREDIL: UREDNIŠKI ODBOR

LJUBLJANA 1933

IZDAJA: KONZORCIJ „SVOBODE“ / ZANJ ODGOVARJA: OŠLAK JOSIP
TISKA: LJUDSKA TISKARNA D. D. V MARIBORU / ZASTOPNIK: OŠLAK JOSIP

P 1399/1948

VSEBINA

	Stran		Stran
A. SPLOŠNI DEL.		II. Proza (povesti, romani, črtice, pri-	
I. Članki, razprave, eseji:		zori itd.:	
Borkenau Fr.: Pomen fašizma	257	Čapek Karl: Po premijeri	455
Brügel: Razvoj življenja na zemlji	78	Johanssen Ernst: Lekarna pri Križu	74
— Zemlja	19	Kästner Erich: Gospod brez slepiča	113
Devetdeset ur (Trpljenje delavk)	25	Manfred: Hitler osvoji grad	385
Drenik Oskar: Čemu nam je potrebna teorija?	22	Moškrič Jože: Rdeče rože	11
— Marxova ekonomsko-teoretična šola	119, 190, 267, 356	Stübs Albin: Povest o človeku, ki je postajal vedno manjši	196
Ehrenburg Ilja: Pšenica za krave, krave za svinje, svinje za gnoj	419	Traven B.: Zaklad Sierre Madre 30, 126, 210, 278, 319, 361, 287, 424, ...	82 456
— Talent in krepost	444		
Engels Friderik: Govor na grobu Karla Marxa	184	III. Pesmi:	
— Umrli je Karl Marx	145	Eckert Alice-Potkolz (Tone Maček): Beračenje in krošnjarenje prepo-vedano	258
Germanicus: Nemška kontrarevolucija	248	Horvat Drago: Iz dveh najdenih pi-sem	454
Gorenjec Franc: Ideja in življenje	301	Jad: Karl Marx	183
H. B.: Četrto leto krize	7	— Prelom 19. in 20. veka	209
Kličar Ivan: Utopični socialisti in njihova doba	171	Klepec Vrban: Lažnemu moralistu v album	30
K. N.: Prostožidarstvo	69	Podprešek Fr.: Ob 50 letnici Karla Marxa	182
Liebknrecht Wilhelm: Marxov grob	185	Slokanova Ina: Naše Božično drevo	449
Dr. Lončar Drag.: Beseda o šolstvu	441	Telatko Marjan: Kragujevac	387
Potočnik A.: Ženska v političnem odločanju	72	Tucholsky Kurt - Tone Maček: Član društva	318
Dr. Renner Karl: Marksizem in antimarksizem	146	— Nameščenci	113
Ronai Z.: Delavsko gibanje v nordijskih državah	305	— Občinstvo	255
Schifrin Alexander (Mannheim) Francija 1848/52, Nemčija 1930/33 in marksizem	177	— Oči v velemestu	355
Sinclair Upton: Rihard Wagner	107	— Pesnikov samogovor z zbori	118
Šf.: Katolištvo, liberalni »razum« in marksizem	3	— Vprašanje	309
Štukelj Ciril: Da ne bodo šle noge drugim, kakor hoče glava	413	IV. Aforizmi, citati itd.	
— Na pravi poti (Pred kongresom »Svobode«)	105	Citati iz Cankarja	471
— Nasprotstva v delavskem razredu	381	Engelsa	209
— Proletarsko izobraževalno delo ni izgubljeno	337	Kautskega	433
Talpa: Karl Marx in dialektični materializem	187	Marxa 170, 243, 254, 272, 289, 334, 354, 360, 411, 423, 448	411
— Karl Marx kot organizator delavstva	152, 259, 310, 339	Mehringa	183, 243, 411
Dr. Tuma Henr.: Delo bo osvobojeno	245	Wielanda	448
— Gospodarska in umstvena kriza	65		
— O stvarstvu	110	B. PREGLEDI.	
— Spolni problem	273, 312	I. Naš pokret:	
— Življenje in ljubezen	449	Strašna rudniška nesreča v Hrastniku	48
Wagner Rihard: Iz Goethejevega leta v Hitlerjevo leto	255	Cv. K.: Socialistična vzgojna internacionala	98
1933 — tri obletnice	2	C. Štukelj: Poročilo centralnega odbora »Svobode« za l. 1932	232
		Teplý Bogo: Zapisnik 17. kongresa Del. tel. in kult. zveze »Svoboda«	294

Proslava 15 letnice Ivana Cankarja	473
Poročila podružnice »Svobode« in delavskih kulturnih društev	48, 93
134, 235, 295, 334, 275, 405, 434	474

II. Knjige in knjižnice

Kolja - Talpa: Polemika o Adamičevi knjigi: »Križa v Ameriki«	46
Tone Seliškar: Nasedli brod (Talpa)	89
O letošnjih knjigah Cankarjeve družbe (Kolja)	92
Biografska literatura o Karlu Marxu	224
O naši izdaji Marxovega »Kapitala« (A. M.)	226
O Cankarjevi družbi (M. Javornik)	227
Miroslav Krleža: Hrvatski bog Mars (X)	228
Jakac-Jarc: Odmevi rdeče zemlje	230
Lista prepovedanih pisateljev in del v Nemčiji	290
Louis Adamič: Smeh v džungli (—č)	291
Ameriški družinski koledar 1933 (—on—)	292
Ludvik Mrzel: »Luči ob cesti«, slovtvo in obup (T. M.)	330
Triglav, beseda o našem delu (—j)	331
Filip Uratnik: Pogledi na družabno in gospodarsko strukturo Slovenije (P. S.)	332
Inž. A. Štebi: Brezposelnost in gospodarska kriza (Del.)	333
Spektorski E.: Zgodovina socijalne filozofije (—l)	402
Ocena, zapiski, poročila o knjigah in knjižnicah itd.	47, 93, 228, 290, 330, 375, 402

III. Dramatika

Župančičev »Ciciban«	138
Joža Moškrič, Razkrinkana morala (Cankar Fr.)	473
Poročila, ocene prireditev, Narodnega gledališča itd.	51, 95, 97, 141, 236, 300, 436

IV. Narodno-gledališče

Bernard Shaw, Sveta Ivana (J.)	437
Poročila	54, 141, 438

V. Delavska pesem in glasba

Naše zlo	55
Pevska umetnost in delavstvo (Jos. Mihelič)	334
Poročila o skladbah, koncertih, društvih itd.	56, 141, 377, 474

VI. Delavski sport

Štirideset let delavskega sporta v Avstriji (Cv. K.)	57
Poročila od doma in tujine	58, 99, 142, 335, 380, 411

VII. Film

Od »Kraljevstva Zlatoroga« do »Triglavskih strmin«	59
--	----

VIII. Iz življenja naše intelektualne mladine

K tečaju brezposelnih učiteljev	19.
do 21. X. v Ljubljani	477
O samomorih dijakov (Terep)	478

IX. Zapiski

Smetana slovenskega naroda, bogatini in ljudstvo	60
Oton Župančič, Louis Adamich, slovenstvo i. dr.	61
Zuckmayer, Smalc, Govekar in »Slovenec« s »Pohodom«	61
»Krščanska šola« in Mehika	63
V neko čudno brezbarvnost (X.)	102
Karl Marx in »Jutrov« znanstvenik (X.)	244
Elitni kino »Matica« in »Ljudska univerza«	439
Zveza kulturnih društev	483
»Drama«	483
Drobiž itd.	63, 144, 439

X. Kronika

Svetovni politični pregled	100
Angleški delavski raziskovalni zavod (Cv. K.)	101
Diskuzija md K. Kautskym in soc. del. internacionalo	142
Cvetko Kristan, O delavski vzgoji in izobrazbi v češkoslovaški	379, 408
Vsi Židi za Hitlerja!	481
Pisatelji ga lomijo! (M. Sinclair, Th. Mann, Max Barthel, H. Lersch itd.)	481
Poročila, zapiski, drobiž itd.	59, 144, 380, 411, 438

XI. Naši grobovi

S. Ivan Magoršek (Zagorje)	336
S. Mikelj Matevž (Jesenice)	336
S. Kemperle Franc (Sl. Javornik)	336
S. Šahmanova Katrica (Črna)	475

XII. Listnica uredništva in uprave

Sporočila uredništva	64, 244, 300, 411, 440, 484
Sporočila uprave oz. konzorcija lista	64, 244, 411

XIII. Tiskovni sklad

Objave	244
--------	-----

C. SLIKE IN FOTOGRAFIJE

Ciciban (prizori, fotomontaža)	139
Kollwitz Käthe: Manifestacija	1
— Mati prosi	75
— Zima 1933	9
Marx Karl	145
Marxov grob	186
Marxov rokopis	193

Č. PRILOGE.

Vsebina V. letnika (Cv. K.)	1934
-----------------------------	------